

**ПРИМЕДБЕ
на извештај о конкурс за избор у звање редовног професора
за ужу научну област Општа филозофија
– тежиште истраживања Теорија сазнања**

Пошто сам се (преко факултетског интернет-сајта, без могућности директног увида у конкурсни материјал) упознао с поменути извештајем од 11. 6. 2012, упућујем следеће *примедбе*:

Садашњи извештај, као и претходни реферат за истог кандидата (из 2009. године), прате бројне необичне околности – пре свега, јавности сада нису доступни ни библиографија кандидатових радова (на коју се комисија позива у извештају), ни сажетак извештаја, нити сами радови који се приказују, па чак ни монографија која представља кључно упориште овог предлога за унапређење. Књига се не може набавити ни у просторијама издавача (нити на Факултету у целини), а ни у скриптарници у којој се продају друга факултетска издања ("Stylos"); додуше, постоје озбиљне индиције да је заиста одштампана, али то не значи да је и доступна јавности.

Пошто ми није дозвољен увид у кандидатову библиографију, не може се проверити ни квантификација радова који се приказују у реферату, иако комисија тврди да "Као што се из приложене библиографије може видети, др Живан Лазовић је до сада објавио 47 научних и стручних радова..." Ваља подсетити да се у претходном извештају, из 2009. године, за реизбор Ж. Лазовића у звање ванредног професора, наводи како је кандидат "Чланак "Sceptical Alternatives and the Predictive Dimension of Knowledge Claims" тренутно [је] у поступку рецензирања за објављивање у часопису *Grazer Philosophische Studien*." Но, како се у овом реферату тај рад уопште не помиње, остаје питање да ли је и даље у току процес рецензије или је аутору рад одбијен. Уједно, не може се утврдити да ли у радове наведене у библиографији (као пре три године) спадају и осврт на једну сликарску изложбу и апстракт који запрема 1 (једну) штампану страницу.

Када се узме у обзир да су аутори изложили практично само садржај првог поглавља најновије књиге (од четири, колико наводе да има – завршним двама поглављима посвећено је тек неколико сумарних напомена), као и околност да је о проблематици скептицизма половином 1990-их година Ж. Лазовић објавио четири обимнија списа у часописима *Theoria* и *Филозофске студије* (а у последње време још неколико), непосредно искрсава сумња да се ова књига заправо састоји углавном од (можда делимично прерађених) тих старијих радова и оних о којима се реферише у садашњем извештају. *Зашто би се иначе детаљно описивало једино прво поглавље књиге, зашто би комисија скривала радове кандидата (укључујући и саму књигу која је кључни услов за унапређење) и зашто јавност никако не може доћи до потпуне библиографије кандидата, ни у штампаном ни у електронском облику?*

Узгред, на основу *најављивања* претходне књиге Лазовић је десет година незаслужено уживао звање у којем се сада налази и на основу њега вршио бројне стручне и друштвене функције (од којих се неке овде и побрајају – ваљда није био још само министар и владика). Лазовићев рад на тим положајима, нпр. у својству управника Одељења за филозофију, био је

врло проблематичан, због чега је против њега поднето неколико дисциплинских пријава, у којима се указује на *озбиљна кршења Статута и Пословника*. Тако су, на пример, у име Одељења упућивани противстатутарни или чак (у више наврата) потајни дописи управи Факултета, на разне начине се манипулисало дневним редом седница Одељења, гласањем на седницама и електронским изјашњавањем итд. Међутим, ниједна од тих пријава никад није процесуирана, као што Лазовић, у својству председавајућег, никад није смео да стави на дневни ред званичне предлоге да му се изгласа неповерење. Ту су и активно учешће у прогонима колега с Одељења, опструкција или онемогућавање њиховог избора у заслужена звања, изношење тешких и потпуно неоснованих клевета на њихов рачун, чак интервенције у другим универзитетским центрима ради спречавања да бране докторат, намерно одуговлачење припреме за штампу часописа у којем је требало да буду објављени радови колега, финансијске малверзације, вођење стручног часописа (*Филозофски годишњак*, у којем је објавио многе *сопствене* радове) без иједног састанка редакције током *девет* година (и без писмених и усмених рецензија), вишеструка кршења универзитетских процедура у разним приликама итсл.

У овом домену најупечатљивија су два његова испада: један је *фалсификовање (бар) два потписа* на једном службеном универзитетском документу, о чему је Веће раније обавештавано (уз факсимил), а други својевремено слање новинским агенцијама саопштења с тобожње седнице Извршног одбора Филозофског друштва Србије која *никада није одржана* (што је неколико чланова ИО касније изричито потврдило у јавним гласилима, демантујући да је састанак уопште и заказан)! И у својству декана Филозофског факултета Лазовић је прекршио многе правне прописе, због чега се против Факултета још воде судски спорови (а неке је Факултет већ изгубио, носећи материјалну штету). Због проневере финансијских средстава Министарства науке добијених за његову претходну књигу Факултет месецима није био у могућности да издаје своје публикације.

Затим, путем увида у теме, а нарочито у презентовани садржај библиографских јединица из друге групе приказаних радова (о епистемичком оправдању) постаје очигледно да су то претежно чланци настали прерадом текстова изашлих у ранијим изборним периодима, а пре свега на основу кандидатове објављене докторске дисертације (*О природи епистемичког оправдања*), која се у извештају, намерно или нехотично, уопште не помиње. Услед недоступности библиографије и радова, па самим тим и немогућности да се садржај ранијих радова упореди са структуром две књиге о којима се реферише, неизводиво је установити да ли се, као у претходним случајевима, у засебне научне прилоге редовно сврставају и чланци који у ствари чине поглавља објављене магистарске и докторске тезе (а запремају значајан део Лазовићеве библиографије). Уосталом, о претходној књизи, *Да ли је оправдање у глави?*, комисија у врло сличном саставу тврдила је пре три године да има 200 страница, а сада и сама признаје да броји тек 143 (и то малог формата, А5, с повећим маргинама).

Иначе, знатну већину својих радова Лазовић је објавио у публикацијама (часописима, зборницима и едицијама) у којима је у време издавања био главни уредник, или макар члан редакције. Премда је у неколико недавних примера избора у нижа звања замерао што кандидати немају радове у водећим светским публикацијама, на основу његове библиографије и самог извештаја може се приметити да је своје текстове објављивао искључиво у републикама бивше СФРЈ (на тзв. "Западном Балкану"), а и једини рад за који се наводи да је изашао у часопису с листе АНСИ заправо је штампан у Загребу (а часопис се тек од прошле године налази на тој листи); но, за разлику од самог Лазовића, први потписник извештаја нема баш ниједан рад на страним језицима ни у међународним публикацијама.

Реферат садржи и извесне очигледне неистине (нпр. наводи се да је кандидат магистрирао 1985, иако је то учинио 1987. [Споменица *Филозофски факултет 1838–1998*, стр. 636]; као

земља рођења наводи се *СР* Србија [можда због жа́ла за социјализмом]; погрешна је и година избора у звање доцента; итд). Уосталом, потписници овог извештаја и раније су се доказано служили фалсификатима службених исправа (и у вези са другима и са самим собом), као и нетачним и непотпуним подацима. "Спољној" чланици комисије чак је погрешно написано и презиме (СамарЖија, уместо Самарџија), што изазива подозрење да ли је уопште видела и потписала извештај (који се у персоналној служби није могао добити у штампаном, папирнатом облику).

Дакле, реферат написан за ово врло спорно унапређење представља пример како НЕ треба и како се НЕ смеју писати академски извештаји, јер им није сврха да буду панегирици, с изливима крајње егзалтације, попут: "једно од најзначајних филозофских дела која су у новије време објављена на српском језику"; "о ширини филозофских интересовања др Живана Лазовића сведоче и чланци у којима се бави проблемом експланаторног јаза између физичког и менталног" (иако је реч о свега два рада [један у коауторству] и о релативно уском, специфичном проблему који спада у оквире теорије сазнања)... Тобожња ширина интересовања своди се на то да се Лазовић већ дуже од двадесет година (и у свом научном раду и на предавањима на свим нивоима студија) бави мање-више двома истим, сразмерно ограниченим темама – скептицизмом и епистемичким оправдањем – обилато преписујући своје раније радове и инкорпоришући их у објављене књиге.

Из свега што је наведено постаје јасно зашто су у чланству комисије заобиђени стручњаци који су раније објавили књиге о проблему скептицизма (Александар Павковић, Душан Симовић), док је први потписник (и вероватно писац извештаја) – др Којен – потпуно некомпетентан за ово подручје (пошто нема ниједан рад из теорије сазнања и сродних дисциплина). Вреди подсетити да га је, без конкурса, на Факултет 2001. довео управо Лазовић, као декан, и то на предмет (Античка филозофија) односно за област из које све до сада није објавио ни један једини рад; уз то, никад није биран за ужу научну област Општа филозофија (као што стоји у потпису реферата), него је у своје време биран за редовног професора на Одсеку за општу књижевност и теорију књижевности Филолошког факултета.

Слично важи и за другог потписника, др К. Дошена – који је на Факултет такође дошао у време Лазовићевог декановања, и поред тога што није објавио (нити је до сада написао) ниједан рад из филозофије (није ни биран за редовног професора у научној области Општа филозофија, али је на основу ванфилозофских радова без сумње заслужио својевремени избор у научног саветника у Математичком институту) – а који је познат као наставник што већ на првој години студија учи студенте како да фалсификују професорске потписе и уједно изазива инциденте на испитима. И трећи члан комисије, др Божичковић, исто тако је на Факултет дошао – каква подударност! – баш у време Лазовићевог деканског мандата, и то на место позајмљено с предмета Општа методологија, које том предмету никад није враћено (па је још приликом доласка биран и у више звање него што је имао право – приказујући два издања *исте* своје књиге као две монографије).

На основу ових академско-личних појединости знатно је лакше разумети "принципијалност" комисије при састављању садашњег извештаја и скривању материјала који би по самој својој природи морали бити јавни. Зато Изборном већу Филозофског факултета предлажем да *садашњи извештај одбаци, а да за неки следећи конкурс из ове области изабере довољно компетентну и непристрасну комисију, која ће се држати чињеница и јавно презентовати податке и текстове релевантне за изјашњавање.*

